

Pankrácká společnost, z.s.
Hudečkova 12/1097, 140 00 Praha 4
IČ: 26666154

Magistrát hl. m. Prahy
odbor ochrany prostředí

ke spis. zn. S-MHMP 1980593/2021

e-podatelnou/datovou schránkou spolku/datovou schránkou statutárního zástupce spolku
dne 19. 2. 2022

ke sp. zn.: SZ P4/487601/19

k č.j. P4/362395/21/OŽPAD/HNL

Věc:

**Doplnění odvolání proti rozhodnutí č.j. P4/362395/21/OŽPAD/HNL o povolení kácení dřevin
rostoucích mimo les a uložení náhradní výsadby vč. povýsadbové péče - část 4.**
- ekologická hodnota kácených dřevin
- ne-adekvátní náhradní výsadba

parc. č.: 879/33, k.ú. Krč

žadatel: Inženýring dopravních staveb a.s. zastupující Hlavní město Prahu

předmět řízení: kácení 14 javorů, 8 lip, 3 jasanů, 3 břízy, 3 smrky, 2 topoly, 2 borovice, 2 douglasky,
jírovec a 2 940 m² zapojeného porostu keřového patra rostoucích na pozemku parc.č. 879/33, Krč
důvod žádosti: "**kolize se stavbou - stanice metra D**"

úvodem

V první části doplnění odvolání jsme mezi jinými důvody nezákonnosti a nesprávnosti napadeného rozhodnutí uvedli:

Rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, neboť při jeho vydání byla porušena ustanovení § 3 a § 50 z. č. 500/2004 Sb.

Rozhodnutí je nesprávné, neboť nebyl naplněn požadavek správního řádu, který ukládá správnímu orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn **stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 z. č. 500/2004 Sb.)**.

Rozhodnutí je nezákonné, neboť při jeho vydání nebylo dbáno ustanovení § 50 odst. 3, které říká, že správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro **ochranu veřejného zájmu**.

Podle § 8 odst. 1 z. č. 114/1992 Sb. lze vydat povolení ke kácení dřevin pouze ze závažných důvodů, a to po řádném vyhodnocení jejich funkčního a estetického významu. **Rozhodnutí je nepřezkoumatelné, vnitřně rozporné, když absentuje přezkoumatelná úvaha o konkrétním funkčním a estetickém významu dřevin povolených ke kácení stejně jako úvaha o výši ekologické újmy a kompenzovatelnosti této újmy náhradní výsadbou, tzn. úvaha o adekvátnosti uložené náhradní výsadby.**

V následujícím textu jsou odvolací důvody rozvedeny.

V dalším odvolatel odkazuje v celém rozsahu na veškerá svá vyjádření do řízení.

Absence rekapitulace podkladů, z nichž napadené rozhodnutí vychází.

Účelové ignorování závazné metodiky nadřízených orgánů, účelové porušování vlastní standardní správní praxe.

Souhrnný dopad záměru výstavby úseku Pankrác - Olbrachtova na dřeviny rostoucí mimo les -veřejnou zeleň parkovou, doprovodnou liniovou zeleň a izolační zeleň.

Vývoj stavu veřejné zeleně v posledních dekádách - účelové neprovádění dosadeb, účelové přehlížení poškozování a zanedbávání péče, de facto bezvýjimečné úhyny veškeré - i tak zcela nedostatečné - dosadby za vykácené dřeviny v plochách veřejné zeleně v oblasti Pankrác - Olbrachtova

Nezjištění ekologické újmy způsobené kácením dřevin, nenaplnění tvrzeného cíle uložení náhradní výsadby jako kompenzace ekologické újmy

Na straně 38 v části "Náhradní výsadba a následná péče o dřevinu" nejprve 1-st OOP uvádí, že *"orgán ochrany přírody může uložit přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin"*.

Odbor životního prostředí a dopravy ÚMČP4 notoricky odmítá jednoznačný výklad vyslovený nejen judikaturou ale i metodikou MŽP a OOP MHMP (Metodický pokyn č.j. MHMP 90795/2018, strana 13):

"Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny stanoví, že orgán ochrany přírody může uložit náhradní výsadbu. Užití slova "může" implikuje povinnost provedení správního uvážení příslušným orgánem ochrany přírody, a nikoli možnost jeho libovůle, což je jednoznačně dovozováno praxí správních orgánů i judikaturou soudů. Orgán ochrany přírody tedy musí vždy zkoumat, zda kácením dřevin vznikla ekologická újma, a v případě že ano, je povinen uložit přiměřenou náhradní výsadbu. "

V případě kácení z důvodu výstavby je pak judikaturou jednoznačně dovozena povinnost uložení adekvátní náhradní výsadby.

Podle rozsudku KS v Brně č.j. 31A 5/2010 – 83 ze dne 28. 6. 2012: povoluje-li se kácení dřevin z důvodu výstavby, musí být vzhledem k absenci zákona o odvozech za pokácené dřeviny uložena náhradní výsadba.

Orgán ochrany přírody tak byl povinen vlastní přezkoumatelnou správní úvahou zjistit výši ekologické újmy a adekvátně této újmě stanovit náhradní výsadbu jako jediné možné kompenzační opatření.

1-st OOP pokračuje na straně 38 takto:

"S ohledem na skutečnost, že tímto rozhodnutím bylo povoleno kácení 24 ks stromů a celkem 2182 m2 zapojených porostů, čímž vzniká ekologická újma, správní orgán využil tohoto oprávnění a v souladu s 9 odst. 1 zákona uložil náhradní výsadbu s následnou péčí pěti let jako kompenzaci této ekologické újmy, neboť dřeviny plní ve městě řadu funkcí, od estetických, hygienických, rekreačních po ekologické. Cílem uložené náhradní výsadby je proto kompenzace vzniklé ekologické újmy. Znalec vyčíslil celkovou ekologickou újmu vzniklou pokácením dřevin na 1 621 231,-. Vezmeme-li v úvahu skutečnost, že žadatel vzal v části věci týkající se stromů zpět a odečteme-li jejich ekologickou hodnotu, která dle znalce činí celkem 413 597,- Kč z celkové sumy, dochází pokácením předmětných dřevin k ekologické újmě ve výši 1 207 634,-."

Orgán ochrany přírody tak zjevně chápe logicky, v čem spočívají společenské funkce dřevin ve městech - ví, že se jedná zejm. o funkce hygienické, mikroklimatické, pro něž je podstatné, jaká je

listová plocha koruny, jaká je šíře zapojeného porostu, jak jsou uspořádána patra zapojeného porostu stromů a keřů z hlediska optimalizace izolačně hygienických a mikroklimatických funkcí, ví že se jedná o estetické a urbanistické působení dřevin - přesto nezkoumal ekologickou hodnotu kácených dřevin tomu odpovídajícím způsobem a neprovedl jakoukoli vlastní správní úvahu ve věci vzniklé ekologické újmy, nýbrž bezduše a bez náznaku kritického myšlení do písmene převzal vše, co ve věci ekologické újmy (definování, vyčíslení, metodiky) tvrdí HMP hojně zakázkami zásobovaný znalec ing. S. Burian, který - jak dále odvolatel rozvádí a jak uvedl již dříve ve svých vyjádřeních - naprosto nechápe (resp. předstírá nepochopení) významu pojmu ekologická hodnota dřevin ve smyslu společenských funkcí dřevin, tj. ve smyslu funkčního a estetického významu dřevin. Znalec S. Burian se ve svých posudcích tvrdošijně drží svého vadného a zjevně nesmyslného právního výkladu ekologické hodnoty dřevin, jímž dospívá k názoru, že funkce dřevin ve velkoměstě je totožná s funkcí dřevin v pralese, první zóně národního parku či v arboretu, což se odráží v jím stanoveném nulovém bodovém resp. korunovém hodnocení u mohutných dřevin vytvářejících bohaté koruny, které prohlásí ve svých posudcích za nepůvodní, neofyty, invazní apod.

Dále se 1-st OOP v rozhodnutí vyhnul tomu, aby uvedl alespoň čísla znaleckých posudků, vč. toho, zda výsledná tvrzená ekologická újma ve výši Kč 1 621 231,- je součtem hodnot obou posudků S. Buriana.

Odvolatel přirozeně chápe, že se 1-st OOP snažil ve svém rozhodnutí zamlžovat/zamlčovat, že tzv. ekologická újma stanovená znalcem vychází u cca poloviny dřevin z posudku zpracovaného dle šetření provedeného před téměř pěti lety, tj. nepochybně je neaktuální, neboť dobře aklimatizované dospělé dřeviny v průběhu pěti lety rostly. Naopak důsledný je 1-st OOP ve věci snížení S. Burianem stanovené ekologické hodnoty o všechny dřeviny vyjmuté ze žádosti (k nepodloženosti přesněji k podvodu s rozdílnou tvrzenou dokumentací předloženou stavebníkem do řízení o vydání stavebních povolení a do řízení o povolení kácení se věnuje část 3. doplnění odvolání).

Podobně jako v případě nedostatečně provedeného ohledání rovněž v případě definování, zjištění a vyčíslení ekologické újmy 1-st orgán ochrany přírody využívá berličky odkazu na znalecký posudek ing. S. Buriana (ve skutečnosti minimálně dobou šetření neaktuální, zastaralý posudek č. 285/01/2018 ing. S. Buriana, dále posudek téhož znalce předložený žadatelem č. 309/01/2020, se zcela nevhodnou a nedostatečnou dobou šetření v lednu 2020).

Účelové ignorování vlastní správní praxe - nezjištění výše tzv. ekologické újmy metodikou nadřízených orgánů

1-st OOP standardně v rámci vedených správních řízení používá tzv. oceňovací kalkulačku AOPK ČR a vyčísluje jí ekologickou hodnotu dřevin, které jsou předmětem řízení. Zcela nepochopitelně a nedůvodně však právě v řízení, kde je důvodem kácení výlučně stavební záměr, tedy v případě, kdy v souladu s metodikou nadřízených orgánů, v souladu s judikaturou i odbornou literaturou je prvořadou povinností správního orgánu zjistit výši ekologické újmy, v řízení, kde je rozsah kácení obrovský, s dlouhodobými (minimálně v řádu dekád) resp. trvalými zásadními negativními dopady do kvality životního prostředí obytné zástavby, na použití tohoto metodikou nadřízených orgánů konstantně doporučovaného nástroje pro zjištění ekologické újmy rezignoval, a to přestože měl na zpracování oceňovacích protokolů více než dost času v průběhu půldruhého roku trvajících řízení resp. připustíme-li, že v době, kdy byla řešena námitka systémové podjatosti, na rozhodnutí nepracoval, pak minimálně v průběhu téměř čtyř měsíců, po něž zpracovával rozhodnutí (viz chronologický přehled spisu).

Z rozhodnutí nelze seznat jakýkoli důvod, natož racionálně podložený, který vedl správní orgán k flagrantnímu ignorování své vlastní správní praxe. Jediným důvodem, který se logicky jako vysvětlení nabízí, je vědomost toho, že při použití daného nástroje by musel dojít k vyčíslení vysoké ekologické újmy, která by mu činila problémy v povolení kácení a nebylo by kam uložit tzv. adekvátní náhradní výsadbu.

Správní orgán tak postupoval bezdůvodně či spíše účelově v rozporu s metodikou nadřízených orgánů, v rozporu s legitimním očekáváním účastníků řízení, v rozporu se svou vlastní správní praxí, v rozporu s principem ochrany veřejného zájmu.

Pojem ekologické újmy

Výše ekologické újmy a rozsah náhradní výsadby

Základním kritériem pro ukládání náhradní výsadby je přiměřenost, a sice přiměřenost vůči ekologické újmě vzniklé kácením. Pro to, aby mohla být náhradní výsadba přiměřená, je tedy nezbytné, aby správní orgány v první řadě zjistily rozsah vzniklé ekologické újmy. Zjišťování ekologické újmy činí dlouhodobě správním orgánům potíže. Pro tyto účely proto vytvořila Agentura ochrany přírody a krajiny ČR metodiku oceňování dřevin. Tato metodika, která vznikala již od devadesátých let, byla postupně zdokonalována.

Dokladem skutečnosti, že pojem "ekologická újma" může mít v různém kontextu různý význam, je např. zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě. Jde o transpozici Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES a týká se velmi specifické oblasti zvláště kvalifikované ekologické újmy.

Jiná je definice ekologické újmy v § 10 z. č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

Jiný význam má pojem ekologické újmy a její náhrady v souvislosti s povolováním kácení dřevin a ukládáním náhradní výsadby.

Uvedené dokumentuje, že vždy je třeba dospět k tomu, jaký účel použití toho kterého pojmu v jakém ustanovení zákon sleduje.

Ing. Samuel Burian, znalec pracující pro správní orgán (posudek č. 285/01/2018 zpracován na základě ustanovení znalcem) a současně pro žadatele (posudek č. 309/01/2020 zpracován k objednávce žadatele), ve svém posudku z r. 2018 stejně jako v posudku z r. 2020 vyslovuje nesouhlas s metodikou AOPK, která se standardně používá k oceňování dřevin a od toho se odvíjejícího stanovení rozsahu NV, představuje vlastní definici pojmu ekologické újmy a rovněž vlastní metodiku vyčíslení ekologické újmy.

Jaké názory ve svých posudcích představil ing. S. Burian, rozebírá odvolatel dále.

S. Burian popisuje v nálezu svých posudků na fotografii zachycené stanoviště takto:

"Pozemek tvoří plocha mezi osmipodlažním bytovým domem s pěti sekcemi podle Kovařovicovy ulice a čtyřproudou komunikací Na Strži se středovým zeleným dělicím pruhem."

Posud lze jistě s popisem souhlasit. Další popis nás informuje o kódu BPEJ, o bukodubovém vegetačním stupni podle Zlatníka, oligotrofně-mezotrofní řady, o síle větru, kategorii terénu, znalec vkládá mapy větrových oblastí a mapy biochor, čtenář se dozvídá informace o fluviálních písčích a jiné zcela irelevantní údaje.

Za důležité zřejmě znalec považuje to, že "Kostru potenciální přirozené vegetace tvoří lipové doubravy (Tilio-Betuletum)."

Jakkoli se v patrovitém, bohatém, zapojeném porostu skutečně hojně lípy objevují (a to ve velmi dobrém zdravotním stavu, s vysokou perspektivou), je nesporné, že je naprosto lhostejné z hlediska společenských funkcí dřevin pozemku parc. č. 879/33, co tvořilo nebo by mělo tvořit potenciální přirozenou vegetaci. Další balastní části popisu stanoviště - jako je hodnocení cílů pádu a hodnocení rizika škod - jsou patrně rezidua posudků zaměřených na provozní bezpečnost stromů, když aktuální posudek má odpovídat nikoli na otázku provozní bezpečnosti dřevin ale na otázku ekologické hodnoty těchto dřevin.

V části Popis základních charakteristik posuzovaných stromů se o konkrétních posuzovaných dřevinách nedozvídáme ani slovo, jde o tři strany encyklopedického balastu informujícího čtenáře o tom, z jakého koutu zeměkoule je původem ten který druh stromu, v jaké fázi invazního procesu se nachází apod. Izolační, veřejná zeleň Prahy jistě jako primární problém nemá "boj s invazními druhy" nýbrž naopak boj o přežití jakýchkoli druhů.

Na straně osmé posudku č. 309/01/2020 vyslovuje S. Burian svůj názor na charakter zeleně dotčeného pozemku. Účelová devalvace zcela zjevné vysoké estetické a funkční hodnoty posuzovaných dřevin (viz foto výše) bije do čí. Znalec uvádí, že *"v uspořádání není patrná žádná kompozice, porost je přehouslý a řada stromů má v důsledku velkého konkurenčního tlaku deformovaný habitus, sníženou vitalitu, případně přímo odumírá."*

Les, který bude mít dokonale přehlednou kompozici, přehledný výsadbový rastr, nebude tedy slovy S. Buriana "chaotický", nebude lesem nýbrž plantáží na dřevo. Stejně tak háj před bytovým domem nemá být komponovanou barokní zahradou nýbrž - jak sám znalec naznal - má plnit funkci izolační zeleně. A tu plní dokonale. Vitalita většiny dřevin porostu je fotograficky prokázána, tvrzení o řadě stromů se slabou vitalitou a stromů odumírajících je nehoráznou lží, kterou S. Burian fotografickou dokumentací svých posudků - nadto zpracovaných v nevhodnou dobu (bez olistění) - nepodpořil.

Podobně nesmyslné je tvrzení znalce Buriana, že *"výběr vysazených taxonů dřevin byl chaotický bez odborných znalostí"*. Jak jasně dokumentuje skladba dřevin povolených výrokem I. ke kácení, jsou zde zastoupeny původní, dlouhověké druhy, vhodně jsou doplňovány listnané a jehličnaté druhy dřevin. Paradoxně pak druhy, které ve svém posudku S. Burian označuje za chaotický výběr taxonů, opěvuje v případě uložené náhradní výsadby správní orgán! Jestliže pak S. Burian identifikoval v porostu 19 taxonů stromů a 8 taxonů keřů, svědčí to o moudře zvolené pestrosti skladby, z níž vyplývá i její vysoká odolnost (jednodruhové porosty jsou náchylné k hromadným úhynům). Pokud by současní správci veřejné zeleně (vč. odboru životního prostředí MČP4) byli jen z 50 % úspěšní tak jako byli místní obyvatelé při "akci Z", mohli by si výskat.

Společenské funkce dřevin nepochybně nejlépe ocení ti, kterým bezprostředně slouží. Skutečnost jednotného odporu místních obyvatel proti kácení, skutečnost, že se téměř všichni vlastníci bytů popř. jejich uživatelé hlásili do řízení o povolení kácení, aby svou zeleň mohli hájit, vypovídá více než

přesvědčivě o tom, že Burianem tvrzený deformovaný habitus, chaotičnost a neodbornost volby druhů atd., vnímají beneficianti společenských funkcí dřevin zcela odlišně.

Zbytečnost popisů základních charakteristik dokumentuje odvolatel na několika ukázkách:

Acer platanoides (javor mléč) je naše domácí původní dřevina. Přirozeně je rozšířený především ve společenstvech suťových lesů nižších a středních poloh (STG 2-5C3).

Jakou informaci ke stanovení ekologické hodnoty hodnocených 5 ks javorů mléčů povolených ke kácení získal čtenář touto znalcem S. Burianem poskytnutou informací? Žádnou.

Aescullus hippocastanum (jírovec maďal) je introdukovaný strom původem z Balkánského poloostrova a částečně Malé Asie. U nás se pěstuje od roku 1576 a je neodmyslitelně spojen s barokní architekturou. Přirozeně zplaňuje, invazní chování ale nehrozí a mimo přírodních stanovišť jej není třeba omezovat.

Jakou informaci ke stanovení ekologické hodnoty hodnoceného 1 ks jírovce maďalu získal čtenář touto znalcem S. Burianem poskytnutou informací? Žádnou.

S. Burian si definuje pro účely svého posudku ekologickou újmu tak, že přebírá definici z § 10 zákona č. 17/1992 Sb. a navazuje vlastními právními soudy - výklady zákonů, jež znalci nepřísluší, když dovozuje zcela v rozporu s účelem zákona o ochraně přírody a krajiny: "Z toho vyplývá, že ekologickou hodnotu nelze stotožnit s hodnotou společenskou spočívající i v dalších vlastnostech dřevin (hodnotou estetickou, hygienickou či kulturní - "vzácností" introdukovaných druhů dřevin). Posouzení společenské hodnoty, respektive funkčnosti dřevin, je rozhodující pro posouzení oprávněnosti kácení, ekologická hodnota je významná pro případné rozhodování o náhradní výsadbě.

... Vyčíslení hodnoty ekologické újmy (i ekologické hodnoty) pak znamená vyčíslení náklady na taková opatření."

S. Burian de facto popírá smysl § 8 ZOPK. V souladu se z. č. 114/1992 Sb. platí, že ekologickou hodnotu dřevin nikoli nelze, naopak je nutné ztotožnit se společenskou hodnotou dřevin. Stejně nesmyslná je Burianova konstrukce odtrhávající od sebe společenskou hodnotu dřevin a ekologickou hodnotu jako dvě různé veličiny sloužící dvěma různým procesům, dvěma různým rozhodováním. Zákon o ochraně přírody ani ministerská metodika nákladové metody vyčíslení ekologické hodnoty dřevin neznají, jedná se o ryze subjektivní pojetí S. Buriana.

S. Burian popisuje svoji metodu výpočtu čehosi, co si definuje jako ekologickou újmu, na straně 14 posudku tak, že nejprve si stanovil pořizovací cenu za použití (poznámka odvolatele: nikde nezveřejněné, netransparentní) cenové kalkulace jakousi Kochovou metodou, upravenou kolegou ing. P. Bulířem. Přesvědčivě ukazuje naprostou odtrženost metody S. Buriana od společenských funkcí dřevin ve městech použitý koeficient "vyjadřující míru schopnosti zapojit se do biotopu odvozenou od jejich původu ve vztahu k potenciální přirozené vegetaci v místě."

Mikroklimatickým, hygienickým, filtračním, škodliviny a hluk z dopravy pohlcujícím funkcím stromové a keřové zeleně ve městech je stejně jako beneficiům těchto funkcí, místním obyvatelům, zcela lhostejné, jestli tyto funkce poskytuje strom odpovídající Burianovým představám o původní lipové dubohabřině. Jak ukazují i jednoduché přehledy S. Buriana, klíčovým hodnotícím kritériem při určení tzv. ekologické hodnoty je "autochtonnost", "invaznost", původnost. Přístup resp. metoda S. Buriana je možná k něčemu dobrá v případě "čistokrevných" arboret, naprosto nepoužitelná je však v případě městské zeleně.

A k jakým oceněním svou vlastní metodou stanovení ekologické újmy tento na MHMP a ÚMČP4 tak populární znalec ing. S. Burian (nechvalně známý svými hodnoceními zásahů do krajinného rázu)

dospívá? Např. šestikmenný javor stříbrný byl oceněn jako "etablovaný neofyt" na Kč 3045,-, což snad není ani cena velmi ubohé školkařské sazenice o obvodu kmínku 12 cm. Topoly kanadské, typická dřevina uplatňující se na pražských sídlištích, ve stromořadích atd., byly oceněny nulou!!!

Trojkmenný populus canadensis je pro S. Buriana invazním neofytem, a proto má nulovou hodnotu, i kdyby měl korunu o šíři 20 metrů a vytvářel listovou plochu chránící polovinu obyvatel bytového domu. Absurdní, nesmyslné.

Současně je s podivem, že orgán ochrany přírody se nepozastavil ani nad tím, že znalec Burian pracuje pro účely svého ocenění odlišně od ZOPK se zapojenými porosty, které de facto "neuznává" a oceňuje výlučně jednotlivé skupiny keřů, které samostatně (nikoli v součtu!) přesahují plošné výměry nad 40 m². Hodnotil tak celkem 280 m² keřů, zatímco rozhodnutím bylo povoleno smýcení 2 182 m² zapojených porostů stromů a keřů.

Odvolatel shrnuje, že znalecké posudky ing. Samuela Buriana jsou zvěšiny záplavou encyklopedického balastu, který má vyvolat zdání odbornosti, ve skutečnosti jsou irelevantním kopírováním encyklopedických statí, které nemají s vyhodnocením společenských funkcí a tedy i ekologické hodnoty hodnocených dřevin nic společného. Burianova metoda je pak popřením smyslu ochrany dřevin ve městech, tj. společenských funkcí, které dřeviny ve městech plní.

K násobně vyšší ekologické hodnotě posuzovaných dřevin dospěl ve svém znaleckém posudku č. 214/11/2020 ze dne 29. 4. 2020 znalec v oboru dendrologie a ochrana přírody ing. T. Foral, a to metodami všeobecně známými, s průkazným způsobem výpočtu, tj. metodou ocenění dřevin AOPK ČR a dále podle zákona o oceňování, tzv. oceňovací vyhláškou k provedení zákona o oceňování.

Ocenění stromů dle metodiky AOPK ČR (verze 2017, ceny r. 2020) činí 3.631.162,- Kč, když byly oceněné i stromy s průměrem kmenů nad 20 cm a hodnota kompenzačních opatření pro rok 2020 je 3.554.829,- Kč, čemuž odpovídá 324 ks nově vysazených dřevin, převážně s následnou péčí 5 let a velikostí výsadbového materiálu 10-12 cm obvodů kmínků.

Ocenění stromů dle metodiky AOPK ČR (verze 2017, ceny r. 2020) činí 1.973.804,- Kč u stromů s obvodem kmenů nad 80 cm.

K postupu výpočtu při použití tzv. kalkulačky AOPK ČR podal ing. Foral vysvětlení: *Protože kalkulačka AOPK dokáže vypočítat hodnotu stromu a kompenzační opatření pouze u stromů s průměrem kmene větším jak 25 cm, rozhodl jsem se z důvodu přiblížení se ocenění podle vyhlášky č. 443/2016 Sb. stromy s kmínky většími jak 20cm v průměru do výpočtu zadat tak, že mají kmínky 25 cm. Ostatní dendrometrické údaje zůstaly nezměněné.*

U zadávání kompenzačních opatření jsem vždy volil stejný druh dřeviny, jejíž hodnota byla vypočtena i když by bylo vhodnější druhovou skladbu rozšířit o jiné druhy či kultivary dřevin, které by se do podmínek městského prostředí mohly hodit, nebo by byly odolnější vůči suchu, znečištění, zasolování apod. Toto by však mělo opodstatnění, pokud by byly konkrétně specifikované plochy, kam by mohly být nové stromy vysázené.

Ocenění stromů podle vyhlášky č. 443/2016 Sb. (oceňovací vyhláška) je Ls 51-60 let 3.824.480,- Kč x koeficient pokrývnosti pozemku dřevinami 91 – 100%: 1 x koeficient sadovnického významu 3 druhově smíšený stromový porost se zřetelným zastoupením 2-3 hlavních druhů a 2 – 10 vedlejších druhů, věkově a výškově téměř vyrovnaný, bez podrostu nebo jen s částečným podílem podrostu keřů a bylin mínus procento snížení ceny dle zdravotního stavu a vitality, tj. 6.558.611,- Kč (slovy: Šest milionů pět set padesát osm tisíc šest set jedenáct korun českých)

Ocenění stromů podle vyhlášky č. 443/2016 Sb. (oceňovací vyhláška) s obvodem větším než 80 cm, měřeném ve výšce 130 cm nad zemí, je 2.255.327,- Kč (slovy: Dva miliony dvě stě padesát pět tisíc tři sta dvacet sedm korun českých)

Hodnota keřů, z větší části vysazených jako volně rostoucí živý plot, je **660.933,- Kč**

K postupu výpočtu při použití tzv. kalkulačky AOPK ČR podal ing. Foral vysvětlení: *Keře jsou z větší části poškozené zmlazovacími řezy, které je poškodily natolik, že se jejich ocenění snížilo o 60 %. Zmlazení tímto radikálním řezem bylo nevhodné, protože keře v konkurenci zastínění stromy a nedostatkem vláhy jak odebráním kořenovým systémem stromů, tak deficitem srážek, utrpěly natolik, že jejich regenerace je téměř nereálná.*

Dalším negativním aspektem je nezkyplení země kolem keřů okopávkou a případné odplevelení a přihnojení zmlazených keřů.

Zatímco znalecké posudky ing. S. Buriana obsahují jen neprůkazné výsledné přehledy hodnot dřevin, znalecký posudek č. 214/11/2020 obsahuje detailní oceňovací protokoly všech hodnocených dřevin pořízené tzv. oceňovací kalkulačkou AOPK ČR, a to vč. touto metodou určených kompenzačních opatření, tj. počtů kusů dřevin náhradní výsadby.

Odvolatel na závěr porovnání použitých metodik a závěrů posudků ing. S. Buriana a posudku ing. T. Forala shrnuje, co je podstatné:

- používání metodiky AOPK doporučuje Metodická instrukce MŽP, což uvádí i Metodický pokyn MHMP z 18.1.2018. Burianova kritika či nesouhlas je věcí jeho subjektivního názoru. Avšak správní orgány se dle judikatury mají řídit metodikami svých nadřízených /zejména ústředních/ orgánů.

- je nepochybné, že ZOPK chrání dřeviny nejen pro jejich ekologické, ale též společenské funkce - srov. např. § 2 vyhlášky 189/2013 Sb. - vymezení nedovolených zásahů do dřevin - a náhradní výsadba má logicky sloužit ke kompenzaci újmy právě na těchto funkcích - čili slovní spojení "náhradní výsadba přiměřená ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin" nelze vykládat úzce ve smyslu ekologické újmy podle § 10 z. č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

- podstatné je, že správní orgán musí s právními normami pracovat, vykládat je (jak ostatně uznává i znalec ing. S. Burian), takto:

Při výkladu právních norem se používají standardní výkladové metody – výklad jazykový, logický, systematický, teleologický atd. Jak konstatoval Ústavní soud v hojně citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 33/97, publ. pod č. 30/1998 Sb., „*Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.)*.“

K výkladu pojmů používaných v ZOPK, ale pro jeho účely nedefinovaných (např. vodní tok, hromadná akce), případně definovaných, ale přesto sporných (např. krajinný ráz, krajina) se opakovaně vyjádřila judikatura. Zdůraznila jak nutnost přihlídnutí k tomu, **jak jsou tyto termíny definovány v jiných právních předpisech** (pokud v nich jsou definovány), tak k **účelu, který je příslušným ustanovením ZOPK sledován**.

Podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 10. 2000, č.j. 7 A 122/97-41 (týkal se výkladu pojmů „vodní tok“ a „údolní niva“) platí, že pokud ZOPK určitý pojem nedefinuje, „*je na správním orgánu, aby vyložil (s přihlídnutím i k tomu, jak jsou tyto termíny případně definovány v jiných právních předpisech), které kvantitativní a kvalitativní znaky jsou pro naplnění těchto pojmů rozhodující a na základě kterých shromážděných podkladů rozhodl, zda v konkrétním případě se skutečně o vodní tok nebo údolní nivu jedná*.“

Nutnost výkladu pojmů užívaných v ZOPK „v souladu s úvodními ustanoveními zákona a nikoli způsobem zjevně extenzivním, účel zákona přesahujícím“ konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č.j. 6 A 83/2002 – 65 ze dne 28. 12. 2006 (týkal se výkladu pojmů „krajinný ráz“ a „krajina“).

Účelem ZOPK je podle § 1 *za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.*

Zohledňovat při stanovení náhradní výsadby společenské funkce dřevin, nejen úzce ekologické, je zcela v souladu s účelem zákona.

Odvolatel shrnuje a zdůrazňuje, že vše (tj. vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin /i když třeba s pomocí znaleckého posudku, nestačí-li odborné znalosti úředních osob/, správní uvážení o existenci nebo neexistenci závažného důvodu pro povolení kácení, i uvážení o potřebě přiměřené NV), je úkolem OOP. **Výklad pojmů, správní uvážení, hodnocení znaleckého posudku stejně jako všech důkazů (podkladů) - zásada volného hodnocení důkazů, podle zásad logického uvažování, to vše je úkolem orgánu ochrany přírody.**

Odvolatel uzavírá, že při interpretaci pojmu ekologické újmy postupoval 1-st OOP rozporně, nepřezkoumatelně, uchýlil se k libovůli, když se bezdůvodně odchýlil od metodiky nadřízených orgánů, od své vlastní standardní správní praxe a stejně bezdůvodně bezvýhradně přejal názory znalce ing. S. Buriana.

Nelze tak než uzavřít, že v řízení o žádosti, jejímž jediným důvodem je stavební záměr, nebyla zjištěna správným a přezkoumatelným způsobem výše ekologické újmy. Nebyla-li zjištěna tzv. ekologická hodnota dřevin určených k plošnému smýcení, nemohla být ani provedena přezkoumatelná úvaha o přiměřenosti navrhované či stanovené náhradní výsadby. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.

M. Jelínková, Pankrácká společnost, z.s.

Příloha: Znalecký posudek č. 214/11/2020 ve formátu pdf